

Gorenjec

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. "Gorenjec" izhaja vsako soboto. Dopolnje sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za "Gorenjca": letoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Razpust narodne skupščine

V sredo zvečer je bil po seji ministrskega sveta prečitan časnikarjem ukaz o razpustu narodne skupščine in o razpisu novih volitev, ki se glasi:

V imenu Nj. Veličanstva kralja Petra II., po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, so kraljevi namestniki na predlog ministra notranjih zadev in po zaslišanju ministrskega sveta na temelju čl. 32 ustave ter §§ 1. in 2. zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino sklenili, da se narodna

skupščina, izvoljena 8. novembra 1931, razpusti. Volitve narodnih poslancev za štiriletno skupščinsko dobo, po čl. 54 ustave, se bodo izvršile po vsej kraljevini v nedeljo, dne 5. maja, po predpisih zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino.

Narodna skupščina, izvoljena na dan 5. maja 1935, se skliče k izrednemu zasedanju dne 3. julija 1935.

Notranji minister naj izvrši ta ukaz.

Pavle, I. r.

Dr. Stankovič, I. r.

Dr. Ivo Perovič, I. r.

Slede podpisi ministrov.

Volitve v senat

V nedeljo so se vršile volitve v senat. Potrjeni sta bili dve listi, nevtralna Žebotova in lista JNS (Marušič, Kramar, Pucelj.) Zmagala je zadnja lista in so bili izvoljeni vsi trije kandidati.

Zelo je zanimivo, da je proti tej listi nastopal popolnoma upravičeno tisk nacionalistov. Zlasti Pohod in Borba sta dovolj jasno pokazala, kakšne posledice bo imela izvolitev te zadnje liste. JNS je, kot znano, po programu sama zelo nacionalistično usmerjena. To bi bilo vse prav. Pravim nacionalistom pa nikakor ne more biti prav, če ta stranka spravlja na dan zastopnika Nemcev in mu omogoči vstop v naš parlament, da zastopa tam peščico Nemcev kočevskega otočka. Nam kot pravim nacionalistom to nikakor ni prav in radi Slovencev ter njihovega prestiža v našem parlamentu ni vse eno, kdo nas zastopa, pa čeprav je ta zastopnik sicer vsega spoštovanja vreden. Pri tej listi pa je to, da stranka, ki se ponaša kot nacionalna, sama ustvarja slučaje, da jo v parlamentu zastopa sicer tudi nacionalist, vendar druge narodnosti.

Za nas je slučaj teh volitev tudi zelo poučen. Ne samo vodstvo slovenske JNS — ampak tudi njeni volivci so ob teh volitvah sli gladko preko opozoril nacionalnega tiska in tako izvolili listo, radi katere bi prišel v parlament Nemec. Široki nacionalni javnosti je izid teh volitev odprl oči in vsi nacionalni krogi so sedaj spregledali, kako važno je, kdo naj bo volivec ob takih prilikah, kot so volitve v senat. Mi smo trdno prepričani, da bodo vsi nacionalisti v bodoče vse storili, da s svojimi glasovi preprečijo izvolitev takih predstavnikov.

Trdno smo prepričani, da bodo vsi pravi nacionalni krogi v bodoče volili take zastopnike, ki jih veže nesebičnost in skrb za ljudski blagor z narodom, in da bodo z gnusom potisnili v stran kandidata, ki zlorablja v sebične svrhe in proti volji naroda najvišje nacionalne svetinje. To bodo nacionalisti mogli storiti doma.

Ker pa mi Slovenci doma ne moremo kovati svoje usode, bo treba skrbeti, da se v Belgradu pouči vodilne kroge.

Pravi nacionalisti bodo kot državljani lahko doli pojasnili nacionalizem slovenske JNS.

Nacionalni krogi o vsem tem delu JNS sicer že vodijo račun, vendar pa bodo sedaj po volitvah v senat še prav posebno budno na straži, kako se dela za narod in državo po tej stranki. Ob vsaki priliki bodo v Belgradu in doma preprečevali vse nakane JNS, ki bi bile v kvar narodnega in državnega prestiža, dokler

bo ta stranka obstajala. Nacionalisti bodo morali storiti tudi vse, da zginejo z odgovornih položajev vsi oni, ki so tam zaradi položaja in ne zaradi naroda in države.

Poseben kotichek

I.

Na podlagi čl. 60 in 132 o ustroju vojske in mornarice je preveden prejšnji predsednik vlade in rezervni sodni podpolkovnik Uzunović T. Nikola v pehoto. Ta prevedba je bila izvršena, kot izgleda, na osebno željo samega bivšega predsednika, ki je bil v vojski na položaju poveljnika.

(Nova Danica.)

KADAR LJUDSTVO KAZNUJE,
JE KOT BI KAZNOVAL BOG!

„SLOVENEČ“

DELAVSTVO Razredni boj

Človeštvo je bilo že od davnih časov ločeno v razne stanove. Posebno ostra črta je ločila vedno stan vladajočih in stan tlačanih. Šele Kristus je jasno povedal, da smo ljudje vsi otroci istega Očeta, ki za vse enako skrbi, in apostol Pavel odločno poudarja, da med kristjani ni ne Grka ne sužnja, ampak so vsi bratje med seboj. Prvi kristjani so prvi začeli dejanski izvajati nauk o socialni enakosti. Ljubili so se med seboj, premoženje so delili in bili so kakor bratje.

V teku časa je človeštvo v mnogočem pozabilo na Kristusov nauk, prav posebno še na nauk ljubezni do bližnjega. Spet je začela nastajati ostra črta med stanov, med vladajočimi in tlačanimi. Nastalo je plemstvo, graščaki. To stanje je trajalo vse do dobe francoske revolucije, ko se je uveljavil tako imenovani tretji razred, meščanstvo.

Ko se je v moderni dobi s pomočjo strojev začela razvijati industrija, je nastal četrti razred, delavstvo. Množice delovnega proletariata so se obenem z razmahom industrije začele večati, pritisk kapitala na delovnega človeka se je večal in tako se je vedno bolj večal tudi prepad med proletariatom in kapitalom.

Delovni človek se je boril za svoj obstanek, dočim je hotel kapital čim več profitirati od njega in ga izmозgati do

skrajnih moči. To se godi do današnjega dne, ko je v času največjega napredka in izpopolnjene tehnike vprav delovni stan v najslabšem položaju. Zaradi tega je delavstvo začelo boj za obstanek in za človeka dostojno življenje. Ta boj je neizogibna posledica kapitalističnega reda in bo prenehal šele, ko bo človeška družba urejena pravičnejše, socialno.

Delavstvo tega boja ni začelo, niti si ga ne želi, začel ga je kapital. Razredni boj je samo samoobramba delavstva pred poginom, in zato je pravičen boj. V tem razrednem boju se kapital poslužuje proti proletariatu najbrezobzirnejših sredstev. Padlo je že tisoče delavstva, nepregledna množica je letela na cesto samo zato, ker hočejo biti ljudje.

Kdaj bo prišlo delovno ljudstvo do svojih pravic? Če bo ostalo v današnji miselnosti, je rešitev še nedogledno daleč. Še in še bodo padale žrtve, vedno več jih bo, če se delovno ljudstvo ne bo združilo v strnjene vrste, v strokovne organizacije, da se bo s skupnimi močmi lahko borilo za svoje človeške pravice.

Ali mislite, da bi ne bilo mogoče izboljšati našega položaja n. pr. v Kranju, ko bi bilo delavstvo toliko zavedno in disciplinirano, da bi vse obenem pustilo stroje in dalo roke v žepe. Pred tem najmočnejšim sredstvom bi se moral ukloniti vsakdo in kapital bi bil brez moči proti taki sili.

Zato, delavci, zapomnimo si: Če hočemo videti boljše čase, če hočemo, da bo naš razredni boj uspešen, strnimo se in videli bomo, da bo naša trdna skupnost delala čuda!

Iz vsega tega lahko spoznamo, da je razredni boj samo odpor malega človeka, delavca, proti pritisku kapitala. Od kar so na svetu vladajoči in tlačeni, se razredni boj bije in se bo bil do izpolnitve pravičnega reda. — Razrednega boja torej ni odkril Marx in to ni patent marksizma, ampak je boj za obstanek tlačanih proti tlačiteljem, ki se bije že vso človeško zgodovino.

Naj bo ta članek obenem tudi odgovor na članek v Delavski politiki, kjer hoče o socializmu malo poučiti člankar razredni boj označiti kot nekaj privilegij marksizma. Zelo bi mi priporočil, da vzame nekoliko v roke Beerovo Zgodovino socialnih bojev, in če zna kaj trezno — ne zagrizeno — misliti, bo kaj kmalu prišel do spoznanja.

Tone Fajfar.

Delavstvu v album

Zadnjič se je pripeljal v Kranj marksistični prvak iz Delavske zbornice v lepem avtomobilu. Našim marksistom je bila to precej grenka zabela in neprijetna agitacija, ko je delavstvo videlo njihovega prvaka v luksuznem avtomobilu. Ta gospod se je napotil k lastniku tovarne Textilindus in Gašteju in sta se lepo zmenila, da v Hellerjevi tovarni pač ni treba

volitev za delavske zaupnike, pa sta jih kar sama določila. Tako postopa zastopnik delavske zbornice in vodilni mož marksistične delavske organizacije, ki je poklicana, da štiti pravice delavstva!

Te dni smo brali lepo poročilo o življenju znanega Marksovega učenca in borca za komunizem Leona Trockega. Ta mož živi v razkošni vili, obdani s krasnim parkom in visokim zidom. Tam živi ta „požrtvovalni“ Marksov apostol silno udobno življenje. Na denar — pišejo — ne gleda. V garaži ima prekrasen avto. Denarja ima kakor črepij. Kje ga je dobil? Milijone delavcev v Rusiji dela in gara, da si zagotovi obstanek, njihovih voditelj pa živi razkošno življenje večkratnega milijonarja.

Občni zbor JSZ

Strokovna skupina delavstva in nameščenstva JSZ v Kranju vabi vse člane in članice na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 10. februarja 1935 ob 9 dopoldne v dvorani Ljudskega doma v Kranju. Na dnevnem redu je poleg poročil o preteklem poslovnem letu tudi volitev novega odbora. Ker je organizacija od lanskega občnega zbora meseca maja narasla od 50 na okoli 600 članov in je krepko posegla v kranjske delavske razmere, je letošnji občni zbor nad vse važen, da sedaj, ko postajamo vodilna organizacija v Kranju, naredimo načrte o našem bodočem delu in obračun o preteklem, naj bo posebna skrb vsakega člana, da se občnega zbora zanesljivo udeleži. — Dostop na obč. zbor imajo samo člani in kateri bodo poseben povabljeni. Odbor JSZ.

KRANJ

Srednjeveške metode se uvajajo v neko podjetje v Kranju. Znanih nam je že več primerov, kako je neki možakar, ki ni jugoslovanske narodnosti, ampak bogve katere, surovo oklofutal uslužbenca, domačine. Take ljudi bo treba poučiti ne samo s pomočjo sodišča, ampak še bolj na radikalen način. Kaj pa podjetje pravi k temu?

Jugočeska. V nedeljo 3. februarja so obratni zaupniki v Jugočeski imeli svojo prvo sejo. Volili so predsednika in tajnika. Tu se je spet pokazalo, da stara ljubezen med rdečimi in plavimi ne zarjavi, ker so stopili v kompromis in za obe mesti izvolili rdeče zaupnike. Le tako naprej!

SKOFJA LOKA

JSZ v Skofji Loki ima vsak četrtek socialni tečaj. Predavata izmenoma g. advokat Pokorn in g. kaplan Demšar. Udeležba je vsak večer polnoštevila in se vsi z največjim zanimanjem in veseljem udeležujejo. To nas zelo veseli, ker se s tem daje delavstvu prepotrebna strokovna izobrazba.

Pri volitvah obratnih zaupnikov se je delavstvo izreklo soglasno za prejšnje in jim tako priznalo zaupanje za njihovo težko in požrtvovalno delo. Tudi v ostalem je delavstvo prepričano, da je njegova prihodnost je v skupnosti in sodelovanju v vsemi drugimi njim enako mislečimi stanov. Tako je prav!

Tedenske novice

KRANJ

SLOVO

Ker zaradi skrajno pičlo odmerjene časa nisva mogla opraviti vseh obiskov, se poslavljamo tem potem od vseh dragih prijateljev in znancev ter jih ob odhodu v Ljubljano pristrčno pozdravljamo!

Prof. Niko Kuret z ženo.

Opozorilo. Iz krajevne organizacije JNS gre glas, da bo v kratkem pri svojih članih pobirala plačilo letne članarine; nadalje, da bo vsakega člana, ki ne bi letos plačal članarine, izključila. Ker mislimo, da vsi kranjski člani JNS naš list redno prebirajo, jih opozarjamo, da se tej grozeči nevarnosti izognejo.

Oddaja mizarskih del v občinski hiši. Čujemo, da bo kranjska občina v kratkem oddala večja mizarska dela — popravilo lesenega stropa v mali dvorani. Opozarjamo na to oddajo mizarskega dela naše prvovrstne mizarje, ki so

na zadnjih obrtnih razstavah pokazali, da prenesejo vsako konkurenco, kar so tudi občinski močje javno pripoznali. Zato naj se za to delo pobrigajo, da ne bo treba občini oddati dela kakemu tujcu. — Sicer smo prepričani, da bo občina pred oddajo delo razpisala in bo tudi sicer dala domačim strokovnjakom prednost pred tujci, kljub temu pa vendar smatramo za potrebno, da se domači podjetniki za to delo tudi sami pobrigajo.

Gasilski vestnik. Kranjska gasilska četa je priredila na svečnico svojo običajno veliko veselico, ki se je letos imenovala družabni večer s koncertom in plesom. Veselica je prav dobro uspela, kar dokazuje že dejstvo, da se je plačalo nad 9000 Din samo vstopnine. Ker je prejela poleg vstopnine zelo veliko darov, zlasti jestvin, tort, peciva, a tudi pijač zastoj, ker ima minimalno režijo, saj pri znani kranjski požrtvovalnosti vsi sodelavci delajo po večini zastoj, je pričakovati zopet ogromen čisti donos, ki ga bo gasilska četa gotovo tudi javno objavila. Kot vestni kronisti poročamo o tem

uspehu kranjske gasilske čete, posebno ker pride visoki čisti donos veselice gotovo v celoti vsemu meščanstvu v korist; če ne drugače, vsaj v tem, da ne bo treba letos občini ali banskim upravam dati tako velike podpore, kakor so bile lansko leto potrebne.

Nov proračun za občinsko kopališče. Čujemo, da je predložil arhitekt g. Ivan Zupan iz Ljubljane kranjski občini spremenjene in skrajšane načrte za nameravano letno kopališče ter da znaša proračun za precej zmanjšana dela, kakor so bila prvotno zamišljena, še vedno Din 1.500.000 (milijon petsto tisoč dinarjev)! Ker znašajo že dosednji izdatki za kopališče veliko nad 300.000 Din, ker se običajno vsak proračun zelo rad prekorači, si lahko vsak davkoplačevalec sam izračuna, koliko bi veljalo novo kopališče, ako bi se tudi gradilo po tako skrajnem obsegu.

Kulturna prireditev v Crni mlaki na odru. Te dni je Delavski oder kar trikrat zaporedoma pokazal to igro in vselej je bila dvorana Ljudskega doma nabito polna. Igra nas je popolnoma zadovoljila, zlasti še radi tega, ker je tako nazorno pokazala gnolobo in neznačajnost krogov, ki bi morali biti naš vzor. Čeprav igra sama ni vzgojna, ampak huda satira in kritika javnega dela, je prav, da po tej igri, ki je še vedno novost, vplivamo vzgojno kdaj na druge, ne na obiskovalce igre. Radi tega bi bilo prav, da se ta igra ponovi po vseh večjih krajih, kjer bi tudi prišla radi razmer do veljave in bi ljudje, gledalci, vsaj po igri spoznali kako pokvarjena je ta družba.

Tam za rotovžem smo se v ponedeljek zlasali. Kri je tekla na nogi in hrbtu. Pa to še ni bilo dovolj in smo se šli še malo po mestu bahat z junaštvom, ki so nam ga pregnali policaji in žandarji. V torek pa smo videli, da so imeli žandarji in policaji prav in je le dobro, da so bili tako blizu. Pa pri nas je korajža!

Radiomotnje. V zadnjem času so se pojavile v mestu močne radiomotnje, da v nekatere okolice sploh ni več možno poslušati radioprenosov. Da se brezobzirni motilci ugotovijo, je poslala poštna uprava iz Ljubljane elektrotehnika s posebnim aparatom za iskanje motilcev, ki sedaj po mestu preiskuje obstoječe motnje. Vsi posestniki radiomotilnih elektriziranih (aparati za striženje, sončenje, elektriziranje, snajenje ter razni motorji) so dolžni, da te svoje naprave blokirajo, ker bi jih sicer poštna uprava predlagala sodišču za kazensko postopanje po čl. 215 k. z. V interesu radioposlušalcev pa bi še bilo, da tudi sami pri preiskavi sodelujejo, in sicer na ta način, da prijavijo pošti vse poznane motilce.

Sportni telegrami. Ob priliki mednarodnih smučarskih tekem v Čehoslovski v kraju Strban Plaso je minister za promet odobril sportne telegrama po znižani pristojbini za 50 odstotkov od normalne tarife, in sicer v času od 5. do 20. februarja t. l. Takšno minimum je 15 besed. Telegrami smejo biti pisani samo v odprtem slogu in vsebovati samo čestitke, vzdruževanja, ekipe in razpored konkurza. Naslovljeni smejo biti samo na ekipe in uradne predstavnike, nikakor pa ne na posameznike v ekipi.

Zadruga drž. uslužbencev za nabavo kredita v Kranju ima 10. febr. ob 10 v gimnaziji redni letni občni zbor.

Strelska družina v Kranju obvešča vse svoje člane in c. občinstvo, da se nameravani družabni večer, napovedan za soboto 9. febr. zvečer radi tehničnih zaprek ne bo vršil in se preloži na poznejši čas.

Strelska družina v Kranju ponovno vabi vse člane in prijatelje strelskega sporta, da se tudi v bodoče vršijo malokalibrske strelske vaje vsako sredo zvečer od 8 dalje na običajnem mestu. Javnost bo prav gotovo zanimala vesela vest, da se je v okvirju Strelske družine oznoval tudi damski strelski odsek, kateremu načeljuje zelo agilna odbornica gđ. Pavla Grabnarjeva. Radi tega je upati, da bo tudi ta odsek lepo uspeval.

Občni zbor kranjske skupine „Boja“ se vrši v soboto 9. februarja ob 8 zvečer v lovski sobi hotela Stara pošta. — Zbor delegatov Boja gorenjskih srezov Kranj, Radovljica in Škofljata se vrši v nedeljo 10. februarja ob 9 dopoldne (po osmi maši) v novi dvorani hotela Stara pošta v Kranju. Prav bi bilo, če bi se tega zbora udeležili vsi člani odborov krajevnih organizacij.

Pomočniški izpiti. Skupno združenje obrtnikov v Kranju poziva svoje člane, da mu nemudoma javijo imena vajencev, ki so že oz. bodo do aprila t. l. dovršili dogovorjeni učni čas.

Tečaj za avtoogeno varjenje. Skupno združenje obrtnikov v Kranju namerava prirediti tečaj za avtoogeno varjenje v prvi polovici marca, če se bo prijavilo dovolj udeležencev. Zato prosijo, da se prijave ključavničarjev, kovačev, mehanikov, kleparjev in električarjev pošljejo čim prej, a najkasneje do 18. febr. Vabljeni niso samo mojstri, ampak tudi pomočniki teh strok.

Gospodinja se večkrat sramuje, ko vidi, kako črna je voda, ki je v njej oprala perilo, mesto da bi bila vesela. Saj je temna voda samo dokaz, kako temeljito je očistilo perilo Zlatorogovo milo. Obilna, gosta in nežna bela pena, ki jo daje Zlatorogovo milo, prehaja namreč pri pranju skozi tkanino in ji vzame vso nesnago. Zato je pravilen ljudski glas, ki veli: „Le Zlatorogovo milo da belo perilo!“ To milo je res dobro in — domače. Priporočamo ga!

Lepše bi bilo. V našem mestu dobi tujec čuden vtis. Povsod, kjer gre, vidi po oknih in vratih nalepljene male lističe. Ta oddaja sobo, drugi jo išče itd. Vse mogoče stvari lahko beremo na teh lističih. Lističi niso niti lepi, vseeno dragi in celo dostikrat brezuspešni. Bolj primerno bi bilo, da vsak, kdor ima kako stvar obvestiti s pomočjo lističev, oznani to med našimi malimi oglasi v Gorenjcu. Saj so cene tako nizke, da je to vsakemu mogoče.

Društvo izložbenih aranžerjev Dravske banovine v Ljubljani

prireja s sodelovanjem pomočniškega zbora v Kranju prvo predavanje

O TRGOVSKI REKLAMI IN SODOBNEM ARANŽERSTVU

v torek, dne 12. februarja ob pol 21. uri v dvorani hotela Stara Pošta.

Predaval bo priznani strokovnjak in aranžer g. Megušar Stane. — Vljudno vabimo vse, ki se zanimajo za razvoj današnje trgovine in aranžerstva. — Vstopnine ni.

ODBOR.

STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Smučarske tekme. V soboto 2. in v nedeljo 3. februarja je priredil preorganizirani sportni klub „Savica“ smučarske tekme. Prvi del tekme je bil tek, drugi del skoki, tretji del pa smuk. Proga za tek je bila dolga približno 18 km in sicer Stražišče - Sv. Mohor - Stražišče. Prvi je došel na cilj Albin Kristan iz Javornika, drugi pa Trebar Petec iz Pševga, ki je privozil na cilj 1 in pol minute za prvim. — Popoldne so bili skoki. Tu je posebno presegel mladi Gros Marijan, ki je odnesel prvo mesto, drugo pa je zavzel Janez Hafnar. — V nedeljo ob 10 je bil smuk. Proga Sv. Jošt - Zabukovje. Tu se je plasiral na prvo mesto Seđer Lojze, na drugo pa Keržič Stane. — Smučarske tekme so pokazale velik napredek naših fantov na sportnem polju. Z velikim veseljem smo pozdravili združitev vseh sportnih moči v naši vasi v novem sportnem klubu „Savici“. — Upamo pa, da bo novi odbor, kateremu predseduje Mirko Berčič, vnet sportnik in agilen delavec, res šel po poti in deloval po smernicah, ki so posvečene sportu in ne s kakšnim drugim namenom, ki bi samo slabil klub ter mu jemal njegov ugled doma in drugod. Članstvo naj se

zaveda, da bo le v sportnem prizadevanju mogoč napredek in obstoj novega kluba. S tem želimo sportnemu klubu „Savici“ zdrav razvoj in obilo uspeha.

KOKRA

Pretep. Na svečnico pride v Kokro navadno mnogo ljudstva iz okolice. Jasno je, da je ob taki priliki tudi gostilna dobro obiskana. V Jurjevi gostilni sta bila tudi harmonika in ples. Mnogi zabave željni so se dalj časa pomudili. Vino je dobro delovalo. Že popoldne je bilo opaziti, da se bo do večera še nekaj zgodilo. In res, zvečer se je vinu, harmoniki, plesu, preklinjevanju pridružil še nož. Posestnikov sin Lovro Polajnar iz Sp. Kokre je dobil precej ubodljivcev in ran in so ga nezvestnega pripeljali na dom. Tak je navadno konec skručenja praznikov. Sedaj imajo besedo orožniki, nazadnje bo govorilo pa še sodišče. Res že ne vemo, zakaj mora biti v nekaterih gostilnah pretep že kar na dnevnem redu! Mogoče pa je to neločljivo združeno z najnovejšo kulturo.

CERKLJE

Na globoko. V preteklem letu je bilo v naši fari, kot smo se informirali, 38.670 sv. obhajil, skoraj 2000 več kakor lansko leto. — Zanimanje za evharistični kongres tudi pri nas vedno bolj raste. Zdi se, da bodo pri organizaciji za uspeh tega kongresa prednjačili naši možje in fantje iz KA. Sklenili so že, da bodo postavili spominski križ na sv. leto in evharistični kongres. Križ bo stal ob poti v Stiško vas, tam pri Podgorškem znamenju, da bo — razsvetljen — viden daleč po fari. — Naj bi bil ta križ tudi v spomin na konec križevih sedanjih dni.

Cudimo se vodstvu gasilske čete. Na zadnjo redno skupščino, ki se je vršila v šolskih prostorih — čepa — smo se informirali, da je bila slika slaba. Vse skupščine, ki se vršijo v petek, kar nasprotuje čl. 18 pravil. Dalje pravi čl. 19, da se volijo člani upravnega odbora tajno, kar v Cerkljah ni veljalo. Da se na skupščini pravkar sprejeti član takoj voli za blagajnika in — čuje — hkrati tudi za pregledovalca računov, to je gotovo novost v zgodovini raznih skupščin. Pa tudi čl. 15 govori prav nasprotno. Na tej skupščini se je tudi govorilo o zamenjavi velike motorne brizgalke za manjšo. Oni, ki so za motorjo nekaj žrtvovali, tega kar ne morejo verjeti. Bo treba pač vprašati prej za voljo ljudstva.

To so pa oni... Pri nas so res smešni slučajji doma. Tako so smešni, da oni, za katere ljudje niso, izjavljajo, seveda z jezo, „to so pa oni“. Jim kar v glavo ne gre, da ne morejo komandirati tudi v vprašanjih, kako se preganjajo grinte in drugi mrčes in kako se izboljša kultura krompirja. Radi tega doživljamo, da se Zagrebčani nejevoljno postavljajo od nas, čeprav jim je kraj, pa tudi mi, všeč. Mi imamo pa le špas, čeprav je sadje včasih na drugem vrtu lepše. Če pa mislijo nekateri, da bodo letos poleti, tam julija, res vse obvladati, pa povemo, da jim bo prevroče.

I. delavsko konzumno društvo je najsolidnejši, najcenejši nabavni vir za vsakega konzumenta! Ali si član te zadruge? — Ali kupuješ vse pri zadruzi?

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem v dobi turskih vpadov.

Nadaljevanje

Navadno je ponavljal pridigo, ki so jo slišali v cerkvi, vselej pa dostavil tudi kaj takega, kar mu je narekovala njegova lastna domišljija. Danes je takole govoril:

„Ljubi romarji! Vi ste prišli, kakor sem izračunal, iz dvajsetih župnij naše dežele. Poklonili ste se blaženi Mariji crngrobski, da ji poročite vse težave, ki vas tarejo v tej solzni dolini. Slišati ste, kar vam je povedal prečastili pater Ambrož iz Ljubljane. Videl sem, kako ste vsi zamačkani sprejemali njih besede. Solze v vaših očeh so pričale, da so vam do srca segali vasi nauki. O, ne pozabimo te pridige, kakor naj nam ne izgine iz spominu. Gospod pater je omenil tudi Turke, ki so pred dvema leti požigali in morili v naših krajih. Letos se nam spet bliže sokažnik leščanskega imena. Deželni stanovci v Ljubljani bodo vse storili, da bi zavrnili sovražnika od naše dejele, skrbeti moramo pa tudi sami, da skrijemo svoje imetje in bežimo v varne kraje. Izročimo se bogu in Materi božji. O Marija, o Marija, bodi naša kompanija!“

S to prošnjo je končal svoj govor Urbanček iz Vodic in ljudstvo je ponavljalo njegove besede. Razlegalo se je po vsem sorškem polju:

„O Marija, o Marija, bodi naša kompanija!“

Stari Slovenci niso znali čitati. In če bi bili tudi znali, saj takrat se niso imeli tiskanih knjig, zato so pa toliko resno

je poslušali pridige dušnih pastirjev. Mi smo dandanes mnogo bolj raztreseni pri cerkvenih govorih, ker nas cel kup knjig, časnikov, reklam, vabil in spredov moti v pazljivem poslušanju. Vse drugače nekdanj. Dostikrat je bila zapnikova pridiga edini važni dogodek cellega tedna. Ljudje so izvedeli prav malo novic, temveč živeli v vsakdanjih domačih dogodkih. Zato so od nedelje do nedelje premišljevali in kritično obravnavali pomen cerkvenih govorov. Dostavljali so pridigam lastne pripombe, v dvorani pa prosili duhovnika, naj jim pojejo, česar niso mogli razumeti. V sedanjih časih ni več tako. Nam plavajo same besede pred očmi, da izgubljamo v povoju tiskovine besede pravega dušnega življenja.

Opadeno so bile končane cerkvene slovesnosti v Crngrobu. Božjejaniki so poselili pred cerkvijo okrog nize in se krenili s kosom. To ti je bilo življenje v tisti dobi. Tudi znani so si počeli z roke in si pripovedovali dogodke, odkar se niso videli. Ker je nehalo deževati in je posijalo sonce, je bila zabava še prijetnejša. Na več krajih so bile postavljene kuhinje, iz katerih so dobivali romarji vsega, česar so potrebovali. Dopoldne jim je dostojno pokropilo v cerkvi, tukaj pa okrepčilo v telesnih zadovoljih.

Veliko je bilo tudi prosjakov. Bogato milosrčno so prejeli že pred cerkvijo, zdaj pa so obiskovali romarje še po nizah in prosila ostankov. Mnogo revežev je bilo takih, da so se vsakemu snili. Razliki so razne hibe, da bi se bil človek rajši obrnil drugam, kakor pa gledal to človeško nadlogo.

Ljudje so se začeli razhajati, ker so nekateri prišli od daleč. Graščič je napregel konja in se odpeljal s križkim

duhovnikom proti domu. Lenca pa tudi zdaj i prisedla. Prijateljice so jo imele tako rade, da je niso pustile od sebe. Očetu je rekla, naj bo brez skrbi. Proti večeru bo gotovo v Križah.

Kakšna pa je bila njena tovarišija? Same mlade deklice, polne življenja in veselja. Zrasle so kakor Lenca pri starših v božjem strahu. Neznana jim je bila pokvarjenost naše dobe, ko sploh niso imele prilike, da bi prišle med manj vredne ljudi, slišale nedostojno govorjenje in videle slabe zglede. Poznale so samo dvojno pot, pot na polje in v cerkev. Tudi izobrazbe niso poznale, ker je niso potrebovale. Saj vemo, da je vprav izobrazba dostikrat kriva slabega življenja.

Popotnice so z zanimanjem opazovale lepe kraje loške in kranjske okolice. Šle so spet skozi Zabnico, Bitnjo in Stražišče ter si v nedolžnih šalaj in smehu delale kratek čas. Čudno pa se jim je zdelo, da so govorili ondotni ljudje jezik, ki ga niso razumele. Nihče jim ni povedal, da so freisinski škofje, gospodarji Loke in vse daljne okolice, naselili v 11. stoletju na tem prostoru veliko svojih rojakov z Bavarskega ter jim izročili zapuščenno ravno in obdelovanje. Naseljenci so govorili nemški, in še v Valvazorjevem času (1641-1693) se je slišala nemščina v teh krajih. Današnji prebivalci pa so menda popolnoma pozabili jezik in prvotno domovino svojih prednikov.

Sonce je stalo že precej nizko, ko so šla dekleta proti Naklemu. Kar so zaslišale za sabo krepke udarce konjskih kopit. Umaknile so se na obe strani in počakale, da odjaha jezdec, ki se mu tako mudi. Bil je mladi grof Gašper z Gutenbergga. Ko je spoznal med dekleti Grašičeva Lenca, je zdržal konja. Rad

bi bil govoril z njo, toda ob spominu, kako nujno novico nese iz Kranja, je spodbodel konja in hitel dalje. Deklice so ugrabile, zakaj grof tako dirja proti Gutenbergu in kakšno novico nese tja gori. Tedaj so ugledale veliko gorečo grmado na Šmarjetni gori. Preplašene so hitele hitreje proti domu.

V.

TURKI PRVIČ NA GORENJSKEM

Neverjetna ta novica.

vendar gola je resnica:

Turki poleg Kolpe taborijo in deželi kranjski že grozijo.

Straža na Gutenbergu je odstranila most, držeč čez jarek h grajskim vrtom. Grof Gašper je naznanil svoj prihod s krepkim klicem. Takoj so spustili most nazaj in prišleci odprli vhod. Zavesile so se luči ter razsvetljevale nočno temino.

Grofica Agneza je prišla Gašperju naproti.

„Z usodno novico sem prišel domov“, je hotel pripovedovati. „Pa ne ustrašite se preveč. V Kranj je prišlo poročilo, da prodira bosenski paša Ezebeg s 16 tisoč konjeniki skozi Dolenjsko in da bo jutri, na binkoštni torek, že pred Ljubljano. Dim gorečih vasi naznanja Ljubljancanom prihod sovražnikov.“

„Videli smo kres na Šmarjetni gori in takoj mislili, da so Turki blizu“, je rekla prestrašena gospa Agneza. „Kaj nam je storiti?“

„Danes gremo še lahko spat“, je dejal Gašper. „Jutri pa se moramo pripraviti.“

Sadjarsko in kmetijsko predavanje se bo vršilo v nedeljo, dne 10. februarja v dvorani Ljudskega doma. Predaval bo strokovnjak ing. Dolinar. Predavanje se začne ob 3 po litanijah. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za zboljšanje kmetijstva in sadjarje, posebno tisti, ki hočejo spomladati saditi dobro sadno drevje.

PRIMSKOVO

Vprašanje pokopališča na Primskovem je zelo nujna zadeva. Pokopališče postaja premajhno in župni urad v Kranju mora skrbeti pravočasno, da se ali obstoječe pokopališče razširi ali pa napravi novo. G. župnik v Kranju je kupil poleg pokopališča ležeče zemljišče, da bi se tam razširilo obstoječe pokopališče. Najprej je sklical vse občane iz Primskovega in Gorenj in tam je bilo soglasno sklenjeno, da se kupi tisto zemljišče, da prispeva k zgradbi obzidja soseska iz svojega za cement, sosesčani pa bodo s prostovoljnim delom izvršili dela. Ko se je zemljišče kupilo, je bil spet sklican sestanek, da se dogovori, kako bi se delo uredilo. Naenkrat pa je pri tem sestanku začel nekaj ugovarjati Ivan Lokar s Primskovega; tako do dogovora ni prišlo, vaško predstojništvo ni dalo denarja za cement, kakor je bilo dogovorjeno. Kakor se sliši, je vaško predstojništvo darovalo denar za Gasilsko in gospodarsko društvo na Primskovem, za napravo zidu pri pokopališču pa ni ničesar prispevalo. Radi tega smatra župnik, da soseski Primskovo ni mnogo na tem ležeče, da bi se obstoječe pokopališče razširilo, ker pač soseska ni napravila ograje. Ker so nekateri z Lokarjem prigovarjali, da je vrt predrago plačan, in ker se soseska nič ne zveni, da bi napravila ograjo in kaj prispevala k zemljišču, po pač župnik prisiljen, da tisto zemljišče proda, za kar ima že kupea. Ker podružna cerkev tako ne bo imela zemljišča, da bi se tam mošnje pokopališče moglo razširiti, bo pač treba napraviti novega ali pa se pridružiti kranjskemu pokopališču. Po načrtu cerkv. predstojništva bi se bila zadeva uredila brez kakih doklad in večjih stroškov, ker pa nekateri tega niso hoteli podpirati, se je zadeva pač zamotala v škodo Primskovljanov.

Po tako lepem nedeljskem uspehu so naš ata tudi veseli. So pač tako mehkega srca, da ne vidijo radi svojega brata v nevarnosti. Nedeljski rekord, ki so ga odnesli bratci našega ateka, bo zagretil njim še marsikatero uro. Pokazal se je namreč tekmeč. Odnese! bo vsem tistim nagrade, ki so jih dobili v nedeljo, kakor jo je že odnesel pred kratkim našemu ateku. Prav je to, da se z nagradami ponašajo zdaj eni, potem spet drugi. Tle tisto je častno, kdo jo ima dalj časa v posesti.

Naša pota. Edina dobra pot skozi vas je glavna cesta. Vsa stranska pota so v zelo slabem stanju. Upajmo, da bodo naša gospodarji v tem času, ko drugje nimajo dela, posvetili posebno pozornost stranskim potom.

Umrli je Herman Kastelj, brivec. Bil je že dalj časa bolan. Rešen si trepljenja, naj ti da Bog plačilo za tvoja dela!

TRZIC

Slovensko planinsko društvo in še marsikaj. Na zadnjem, nepravilno sklicanem obnem zboru podružnice SPD v Trzicu je nekdo razkladal svojo modrost na ta način, da bi navzoče prepričal, da je skoraj vseeno in isto podružnica SPD in zadruga „Planinski dom“, češ, saj smo eni in isti ljudje in oboje ima namen pospeševati planinstvo. Zadruga PD je bila ustanovljena od članov SPD, ker podružnica sama ni zmogla postaviti planinskega doma na Kofcah. Te trditve so deloma resnične. Mi bi k temu dostavili le to, da je bil pri ustanovitvi lep, idealen načrt, toda brez idealistov. Takoj v pričetku pri nabiranju članov se je pokazala ta resnica. Tisti, kdor ali kateri so nabirali članstvo in deleže, so delali ne iz idealizma do planinstva, ampak za plačilo. Prejeli so od vplačanih deležev 10 odstotkov, kar je zneslo lepo vsotico. Če bi bili zbiratelji malo bolj idealni, bi se tistih 10 odst. precej skčilo — kar je pokazalo, da je bilo gospodom pred vsem za zaslužek in šele potem za planinstvo. Da je podružnica SPD in zadruga PD eno in isto, je v toliko res, ker v odborih sedijo eni in isti ljudje. Kdajšna je taka medsebojna kontrola, si lahko vsak misli. V teh odborih je precej takih odbornikov, ki so pri zadrugi zaslužili lepe denarje, kako naj imajo taki zaslužkarji pravi smisel za gojitev turizma? Ni čudno, če smo slišali tako klavirno poročilo posameznih odsekov na zadnjem obnem zboru SPD. Smučarski odsek se je ukinil. Fotografski odsek ne deluje. Rečevalni odsek se šele ustanavlja. Res je treba gledati na gospodarsko stran, a ne sme in ne more biti prvi in glavni namen ta, da se temu ali onemu nudi lep zaslužek. Pamejno gospodarstvo mora služiti v tem oziru v prospeh in gojitev turizma, ker s tem bi se mogel uspešno razvijati tujski promet, kar bi bilo v korist prebivalstvu Trzicia in bi ostal marsikak dinar od gostov tukaj. — Zanimivo je, kako so se vodile poslovne knjige in blagajna zadruga. Več zadnjih obnih zborov tako zadruga

Za neveste vsa kuhinjska posoda, jedilno orodje, vse za gospodinjstvo

PD, kakor podružnice SPD je bilo prav burnih ravno radi slabega in nepreglednega poslovanja pri zadrugi. Podružnica SPD je pri drugi udeležena z vsoto blizu 70.000 Din. Radi tega se člani na obnih zborih vedno zanimajo tudi za zadrugo PD in hočejo vedeti, kako se gospodari s podružničnim premoženjem. Navadno se takim članom očita, da so sitni, malenkostni ali pa celo da uganjajo politiko. Seveda se članstvo na take očitke ne ozira, ampak dosledno in energično gre svojo pot in hoče razmere med podružnico SPD in zadrugo PD razčistiti, kar pa je nemogoče, če se temeljito ne izpremeni odbor. Večina članstva ne more verjeti, da so se oni gospodje poboljšali, ki so ves čas sodelovali tako, da je prišla zadruga v prave škripce in s tem je bilo in je še ogroženo premoženje podružnice. Čas je, da se napravi takemu slepomišljenju konec. Dolžnost vseh tistih, ki jim je resno za razvoj planinstva in proevit tujkega prometa, pa je, da pridejo na prihodnji obni zbor SPD in dejansko pokažejo svojo zavednost.

Dovolj jasno so nam povedali...

Predsednik vlade g. Jevtić:

KAR JE BILO VCERAJ, NI VEČ DANES!

Finančni minister g. Stojadinović:

DOVOLJUJEM GOSPODARSKO KRITIKO!

NAKLO

Javna varnost in grožnje. Tista elitna družba „kravcev“, kot jih nazivajo ljudje, še ne da miru ter je vsak dan bolj nasilna in grozi s „erkanjem“ ne samo v gostilnah, ampak celo na javnih cestah. Kdo bo nosil odgovornost, ako se lepega večera zgodi uboj? Noč za nočjo se vlači ta sodrga s harmoniko po vasi. Nezaslišano je, da si držejo tisti napadaleci javno groziti poštenemu možakarju s surovimi besedami. Kar lepo nemoteno divjajo naprej — po 6 do 10 skupaj in strahujejo vso okolico. Tega mora biti konec! Sicer je v zadnjem času precej občanov dobilo orožje, pa kljub temu ni treba, da pride do žrtev. To bi doseglo tako, da bi patrulja prihajala tudi ponoči k nam. Če jim sedaj niso kos, kako bo pa potem, ko se bo banda pomnožila. Tako stvar je treba v kati zadošiti. — Bajje se zbirajo po občini podpis za vlogo, ki naj gre...

Tiški v gajbici. Dobri fant bi se zadovoljil samo s 500 dinarji, če bi jih bil pri Andrejercu dobil, in ker jih ni, pa prazen vendar ne sme od hiše, je bil zadovoljen tudi s 50 dinarji in z gramofonom za predpust in s steklenico žganja za neprijeten mraz. Kakor da je slišal fant izjavo onega, ki je z nezaslišano točnostjo zadevo „čistil“, češ: „To se vam gre za gramofon! Kaj ne, da bi ga otroci imeli?“ — se je veselja željni fant privoščil prav tega. Pa za prekratek čas. Premalo je bil previden in pravega ni poslal na stražo. Kaj hočete? Vsaka šola nekaj stane! — Mi se od teh neprestanih vlovov in tatvin marsikaj učimo in bomo ob svojem času na glas povedali, pa čeprav to temu ali onemu ne bo prav. Kar je preveč, je pa preveč, in kar je nesramno, je pa nesramno!

Rešitev krize. Pa tožijo ljudje, da ni denarja! kajpak ne! Nam pridite. Nekateri kažejo iz same baharije jurje, in ne morda taki, ki imajo službe in sploh možnost zaslužka. O ne, taki se ne bahajo! Pač pa taki, ki ne delajo, pa kljub temu dobro žive, pijejo in se vesele. Bog ve, ali bi nam hoteli izdati svoj vir dohodkov, saj bi vendar koristili s tem vsej javnosti, če povedo, na kak način v tej splošni krizi pridejo do denarja! — Včasih, vemo, je nesel saharin, zdaj pa že dolgo ni bilo slišati o nobenih preiskavah za njim n smo mnenja, da ga nihče več ne razpečava. Ali ne? Mi pravimo: morda!

SV. JOŠT

Popravljanje pota. Vozna pot iz Strazišča v Pševu in iz Strazišča v Javornik se pridno popravlja in zasipa. Skrajni čas je, da zgine neprijetno blato s pota. Gramoz bodo na način kuluka zvozile vasi Čepulje, Javornik, Pševu in Zg. Zabukovje, kopanje gramoza in kamenja se

Hlebš Velik popust Kranj slike, okvirji, ogledala, steklenina, porcelan

Elitni kranjski fantovski družabni večer se bo vršil vsekakor v soboto 16. II. v hotelu Stara pošta. Vse ostale vesti niso upravičene. Vstop proti vabilu.

bo pa plačalo s podporo bednostnega fonda k. banske uprave. Delo prav toplo pozdravljamo. Moti nas pa to, ker so pri kopanju gramoza in kamenja zaposleni samo posestniki in posestniški sinovi. Zakaj bi to delo ne napravili brezposelni, katerih tudi pri nas ne manjka! Zelo čudno tolmačijo bednost gospodje, ki imajo delo v rokah.

Most čez Savo. Zadnje čase se veliko govori o novem mostu čez Savo pri postaji Sv. Jošt; o gradnji mostu so tudi že neštokrat razmišljali v občinskem odboru v Besnici, kjer so pa naleteli na precejšnje težave. Most bo zgradila občina Besnica in Naklo s pomočjo ban. uprave. Vprašanje je, koliko vode bo še preje teklo na jug, preden bo potrební most v resnici dograjen.

ŠKOFJA LOKA

Igra „Dve nevesti“ na odru Društvenega doma v preteklih praznikih je nudila vsem obiskovalcem izreden užitek. Vloge so bile podane z vso silo naših igravcev; da so zadeli, je dokazalo ploskanje in smeh cele dvorane. Ne bomo naštevali posameznih igravcev, ker so bili vsi dobri, še nova moč v vlogi Napaljena je bila dobra. Vsi so zaslužili priznanje. Sepeta se, da nas obišče „Veleturist“. Prav je, da daste v tem pustnem času poštene zabave našim igravcem in gledavcem. Je pač tako, da za te male zneske ne dobimo nikjer toliko razvedrila kot vprav pri predstavah Društvenega doma. Noben film in noben ples nas tako ne vleče, kot igravci tega odra. Priznajmo pa tudi javno, da doprinašajo ti ljudje res velike žrtve in jim gre polno priznanje. Bog vas živi!

S. K. Sora v Škofji Loki se prav pridno pripravlja na smuške tekme, ki se bodo vršile v nedeljo 10. febr. Tekme se vrše na 18 km. Start in cilj bo pred Društvenim domom; vodstvo je izvoljeno in hiti z vsemi pripravami. Zvečer pa bo objavljen rezultat in razdelitev nagrad v dvorani Društvenega doma, nakar se bo vršil prijateljski večer naših sportnikov in njihovih prijateljev. Vsi so pa v skrbeh, ako se sneg le preveč poslovi, ker mora v tem primeru seveda vse odpasti. Zaenkrat kaže še vse dobro.

Umrli je pretekli teden vzorna mati in gospodinja Marija Debeljak, po domače in najbolj znana „Jamenkova mama“. Prav te dni bi praznovala 40 letnico svojih oklicev in poroke. Za njo žaluje 9 otrok, med temi Tine, bivši gimn. profesor v daljnem Nikšiču, sedaj urednik Slovenca, dalje Viktor in Francej, lastnika valjčnega mlina „Trata“, Minka, žena Matevža Zihlerl, bivšega cestnega načelnika. Najbolj pa je potr dobri Jamenkov ata, ki je ves navezan na vse svoje. Rajna mama je živela samo svoji družini, izven doma je šla le v munsko cerkev, še na domove svojih je le po enkrat prišla, da je vedela, kje se njeni trudijo. Upamo, da je ta plemenita in dobra mati prejela največje plačilo od božje Dobrote. Pogreba se je udeležilo nešteto njenih sorodnikov, znancev in prijateljev. Cerkveni zbor ji je zapel pred hišo in na pokopališču. Med pogrebi smo videli dr. Natlačena, kanonika Sušnika, dr. Fajdiga, dr. Ahčina in mnogo drugih odličnih oseb. Vsem ostalim izrekamo naše iskreno sožalje.

Duhovne vaje. V zadnjih praznikih so se ob obilni udeležbi vršile v špitalski cerkvi duhovne vaje za dekleta. Vodil jih je g. Jerše iz Ljubljane.

Občinski proračun izkazuje za narodno prosveto izdatek Din 305.387, medtem ko ves proračun znaša Din 530.700 izdatkov; torej samo narodna prosveta stane 57 odstotkov vsega proračuna. V postavki narodna prosveta so postavke za vzdrževanje deške osnovne šole Din 183.500, za meščansko šolo Din 117.787, torej za te dve šoli skupaj Din 801.087; za enaki šoli za deklice pa le Din 3000. Kako malo stane našo občino vsa dekleška šola, pa so še posamezniki, ki prav težko gledajo to šolo, ki tako dobro vzgaja našo žensko mladino. Med to postavko so tudi podpore raznim organizacijam, med tem sokolskim četam. Čudno se nam zdi, da za dobrodelna društva ni nikakih postavk, posebno za Vincencijevo konferenco, ki podpira skozi celo leto vse revne naše občine — in občina ne ve, kako velikih dajatev je s tem razbremenjena. Proračun pa izkazuje še Din 115.459 nepokritega in je pričakovati v teh težkih časih še večje obremenitve. Kar že sedaj vrše ropem.

PREDOSLJE

Spodobnost! Nespodobno obnašanje fantov pri deseti vs. maši prebega že vse meje dostojnosti. V nedeljo 3. febr. so se neki fantje iz naše fare povzpeli na tako visoko stopnjo kulture, da so oklofutali na koru nekega tujega fanta, ki je slučajno tam prisostvoval sv. maši.

Fantje, malo več kulture v srca ter krščanskega duha, ko se nahajate v hramu božjem, sicer bomo farani sami napravili red.

JEZERSKO

Oj predpust, ti čas presneti! Trije pari so se letos splašili, da so stopili v sladki zakonski jarem. Ali bo še kaj, se ne ve. Predpust je kratek, torej hitite! Za nas so trije pari že veliko število. Ploha letos ne bomo vlekli, čeprav je dosti snega in s plohi po njem dirjamo.

Smuk. V nedeljo 10. februarja 1935 bo medklubsko smučarska tekma, ki jo priredi smučarski klub „Jezerko“. Lepa darila so razpisana, konkurenca bo pa tudi precej huda. Fantje, potrudite se! Imamo tudi novo skakalnico, na kateri naši fantje poskušajo, kako imajo trde nosove in kožo. Nekaj jih je zapelo že tisto staro: Če teče kri, iz nosa teče...

ZG. PIRNICE

Sestanek smo imeli zadnjo nedeljo 3. februarja. Slo je namreč za obnovo naše cerkve, ki se nahaja v zelo slabem stanju. Zato so se dobromisleči vaščani v obilnem številu udeležili, da se to prepotrebno delo čim prej izpelje. Sestanek je sklical g. Ivan Rak, ki je v kratkih besedah podal nekaj misli o tej zadevi, ki so jih vsi navzoči resno vzeli na znanje. Za tem je sledila volitev pripravljalnega odbora. Seveda se ni določeno, ali se bo cerkev popravila ali tudi povečala, ker je to odvisno pač od denarnih razmer. Član odbora g. polir Vrhovec je predlagal povečavo, da bo cerkev ustrezala svojim zahtevam; predlog je bil sprejet. Treba bo za to delo še mnogo truda in žrtev ter trkanja na srca dobrotnikov, preden bo to prepotrebno delo izvršeno.

VODICE

Novi grobovi. Dne 26. jan. je umrl Janez Jeraj iz Vodice 69 v visoki starosti 82 let. Bil je jeklen značaj in globoko veren in ni klonil ob uri preizkušnje, ko mu je svetovna vojna ugrabila dva sinova, tretji, sedanjí gospodar, pa je v Rusiji okusal bridkosti vojnega ujetništva. V nedeljo 27. jan. pa je v Gospodu zaspala Marijana Hubad iz Vesce, istotako v lepi starosti 82 let. — Naj jima sveti večna luč!

„Sila kola lomi“, pravi star pregovor. Najnovejši pa pravi: Kriza vranam krempije lomi! Temu bo morda kdo ugovarjal. Toda da je res, se lahko vsakdo prepriča. Res je srečna tista vrana, katera se ni nažrla strupa, ki je raztresen po vseh kotih. Nič nimamo proti zastrupljanju vran. Toda da se strup troši tako lakomiselno, si pa že dovoljujemo ugovarjati, kajti od zastrupljenja poginjajo tudi kure in psi. Mačke so pa že itak padle radi svojih zlatih repov.

Gasilska četa Polje je tudi imela redno skupščino; tajnik Zumer se je v lepih besedah spomnil viteškega kralja Aleksandra I., nato so sledila poročila odbora, ki so bila razveseljiva in so dokazala, da društvo dela in v polni meri vrši svojo dolžnost. Zeleti je, da gre tudi v bodoče po tem potu naprej; samo bližnjemu v pomoč. Skupščina je bila zelo živahna, polna dobre volje in lepih načrtov za bodočnost. Bomo videli, če se bodo uresničili.

Močno so prizadeti sezonski delavci, tesarji, zidarji in drugi, ki so imeli v okolici Ljubljane dosti dela, a danes je srecen, kdor najde zaposlitve za nekaj mesecev v poletnem času, ko je največ dela. Za plačo niti vprašali niso. — Kako prav jim je tedaj prišla štirinajstdnevna mezda, ki so jo zaslužili. Zdaj pa je navezan vsak samo na svojo malo kmetijo, če jo ima, a pri tem mora preživljati svojo številno družino.

Cebelarstvo društvo iz Smlednika je priredilo na Skaručini igro „Namišljeni bolnik“. Udeležba je bila velika, ker smo dobro vedeli, da bodo lepo igrali.

BREZJE

Zlata poroka. Na Brezjah se od časa do časa vrše razne prireditve. Poleg običajnih večjih in manjših običajnih romarskih shodov, ki so v poletnem času pogosti, imamo mnogokrat še druge izredne slovesnosti, kakor nove, srebrne in zlate maše. Tudi demantnih maš je bilo že nekaj.

Prav pogosto so seveda na Brezjah poroke. Tu sem se pripeljejo iz raznih krajev Slovenije poročni pari, da pred oltarjem Marijinim sklenejo večno medsebojno zvezo. Tudi jubilejnih porok je bilo že več na Brezjah, tako srebrnih kakor zlatih, ki pa so se obhajale večinoma bolj v ožjih zasebnih krogih. Tako sijajne zlate poroke, kot je bila na Brezjah minulo nedeljo 3. febr., pa še nismo videli.

Zlato poroko sta ta dan obhajala Lovrenc in Marija Vilfan iz Dobrega polja pri Brezjah. Ker je Vilfanova družina skozi in skozi vzorna in globoko verna, je prav, da tudi Gorenjec

**Kdor oglašuje
ta napreduje!**

posveti temu izrednemu jubileju nekoliko več pozornosti.

Lovrenc Vilfan se je rodil na Dobrem polju 10. 8. 1861. Njegova žena Marija, rojena Sitar, pa na Mišajah v dobrovski župniji 12. 11. 1856 iz znane Boštjanove rodbine. Poročena sta bila v Mošnjah 4. 2. 1885. Po poklicu sta kmetovalca; Lovrenc je tudi več čebelar že od mladosti. Poleg čebelarstva mu je bila v mladih letih najljubša zabava lov. Razen tega se je udeleževal tudi v javnem življenju; bil je večkrat občinski svetovalec ter je marsikomu pomagal s svojo dobrohotnostjo v nujnih potrebah. — Slavljenec je bil vedno vzoren gospodar in skrben družinski oče. Bog jima je dal štiri sinove in eno hčer. Najmlajši sin Lovrenc je zgodaj umrl, Peter, Andrej in Rok so pa že samostojni gospodarji pri lastnih ognjiščih. Najmlajša hči Marija je ostala v rodni hiši, da na stara leta streže očetu in materi. Tako so spremljali v nedeljo slavljenca k oltarju hči in trije sinovi z enajsterimi vnuki, obdani od množičnih sorodnikov, prijateljev in znancev.

Ob slovesnem zvonjenju sta se zlatoporočenca pripeljala k cerkvi na Brezje, da obnovita zakonsko zvezo, ki sta jo sklenila pred 50 leti. Spremljalo ju je v cerkev veliko število svatov, oblečeni celo v lepe starodavne narodne noše. Pripeljali so se na 19 lepo okrašenih vozovih. Vse skupaj je imelo značaj stare kmečke svetbe. Točno ob 10 sta se slavljenca s spremstvom podala v cerkev, kjer sta zasedla častno mesto pred glavnim oltarjem, ostali povabljeni pa so se razvrstili pred obhajilno mizo. Nato je stopil na prižnico p. Norbert, ki je imel slavnosti primeren govor. Orisal je na kratko življenjsko pot, ki sta jo prehodila oba slavljenca. Pripomnil je, da ne obhajata svoje zlate poroke tako slovesno morda iz bahavosti, ampak, da se dostojno zahvalita Bogu za vse dobrote, ki sta jih bila deležna v teku dolgih 50 let zakonskega življenja. Omenil je tudi, da cerkev priporoča in želi take slavnosti, saj je tudi Kristus obiskal ženitovanje v Kani Galilejski in je celo napravil tam prvi čudež.

Po končanem govoru se je izvršil obred jubilejne poroke. Vse obrede je izvršil p. Norbert. Nato je sledila sv. maša, med katero je pel domač pevski zbor, zlasti pa je vso slovesnost povzdignil operni pevec g. Mohorič, ki je nečak zlatoporočenca. Po sv. maši so zapeli zahvalno pesem, ki je tudi cerkveno predpisana za take vrste slovesnosti. Končno sta jubilanta in vsi svatje prejeli še blagoslov sv. Blaža, ki se je ta dan delil. S tem je bila slovesnost v cerkvi zaključena.

To je prvi primer, da sta domača farana obhajala slovesno zlato poroko v novi brezjanski cerkvi. Bog daj, da bi zlatoporočenca v sreči in zadovoljstvu uživala svojo visoko starost in da bi doživela vsaj še biserno poroko.

Igra. V nedeljo 10. februarja bo Kat. prosv. društvo na Brezjah uprizorilo ob pol 5 popoldne v samostanski dvorani Vombregarjevo veseligrigro „Voda“. Prav je, da se v sedanjih težkih časih sem in tja tudi nekoliko razvedrilo in pri tej igri se boste lahko res pošteno nasmejali.

PODBREZJE

Igra. Prostovoljna gasilska četa v Podbrezjah je uprizorila na svečnico in v nedeljo igro „Izpod Golice“. Zanimanje za to igro je bilo toliko, da je bila dvorana gas. doma, ki je precej velika, obakrat nabito polna. Pri prvi predstavi je celo zmanjkalo vstopnic, tako da so mnogi morali oditi, ker ni bilo več prostora. Podbreški igralci, ki so že itak na glasu kot dobri, so tudi to pot lepo izvedli svoje vloge. Želimo še v bodoče mnogo uspehov!

Gospodarstvo

Gospodarski program za Dravsko banovino
Kmetijski referenti

Kmetijstvo je brez dvoma tudi v Sloveniji najvažnejša gospodarska panoga. Radi tega bi tudi uradni organi morali biti taki, da bi bili sposobni odgovarjati zahtevam gospodarstva. Mi Slovenci imamo sicer že precej strokovnjakov, vendar ti ne pridejo uradno do veljave. Le tam leta 1928—1952 se je čutilo prav dobro, da so na delu strokovnjaki, ki jim je blagor kmeta vodilno načelo. Tudi po tej dobi vemo, da so na nekaterih mestih tudi agronomi, ki imajo diplomu. Spoznali pa smo, da diploma še daleč ne zadostuje, da ni nikakršna garancija, da bi vsak agronom tudi hotel in znal delati za narod. Tako je danes kmetijstvo v Sloveniji brez vodstva in vsak kmet je navezan le nase.

Kako je moglo do tega priti? Čisto enostavno. Radi posebnih razmer, ustvarjenih prav umetno, je delo za napredek vasi moralo zadnje čase zaostati.

Ce pa hočemo, da se bo delo poživilo, ne bo kazalo drugega, kot da primejo za gospodarsko politično in prosvetno delo spet strokovnjaki, ki čutijo z narodom.

Spirit. Vedno slišimo od trgovskega in netrgovskega sveta vprašanja, kaj je na govoricah, da so neke osebe povzročile s svojim postopkom državi, banovini in občinam nemalo

škodo. Že v zadnji številki smo pojasnili, da je preiskava še v teku in da za sedaj ni mogoče kaj drugega poročati. — V pomirjenje raznim radovednežem citiramo iz poluradne beograjske „Politike“ tole: „Poleg raznih drugih akcij za ozdravljenje gospodarske krize se je uvedla za sedaj še skromna akcija za abolicijo, to je oprostitev ali amnestijo takih finančnih in davčnih prestopkov. Za sedaj je opaziti samo redke vrstice v nekem časopisju. Akcija je ušla iz pridobitnih krogov. Toda, kakor vemo, kadar se hoče pomagati „debelim“, se govori o tej akciji po časopisju o malih, ki ji je baje kriza zanesla v težak položaj.“ — Clan- kar, ki je zelo zgovoren, pravi, da je prav in v redu, če bi se hotelo pomagati v resnici samo malim, ne pa onim, ki jim je bil nezakonit postopek sijajen in bogat „gešeft“. — Med drugim navaja: „Ovo u toliko pre što se ova akcija (slučajno) javlja baš u času kad su na dnevnom redu teške fiskalne krivice nekoliko vrlo krupnih (debelih) i vrlo bogatih firmi i preduzeća, koje na sukob sa zakonom nisu naterale ni beda, ni nevolja, ni kriza, već nešto sasvim drugo.“

Nakup konj za vojaštvo. Merodajna oblast nas je obvestila, da se bo vršilo nakupovanje jahalnih, vprežnih in tovornih konj po najvišjih cenah v vojašnici 16. artiljerijskega polka v Ljubljani. Natančnejše informacije in pogoje dobe lahko vsi zainteresirani pri domačih občinskih uradih.

Tiskovno društvo v Kranju

ima še na zalogi dve knjigi in sicer:

Plebanus Joannes

Spisal Ivan Pregelj. Broširano.

Hči Brezmadežne

Molitvenik. Spisal Fr. Bleiweis, Vezana z rdečo obrezo.

Cena zelo znižana.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Trgovski lokal z dvema sobama, kuhinjo in vsemi pritliklinami takoj oddam. Informacije daje Matija Tičar, Predvor 50.

Opozorilo! Opozorjam, da nisem plačnik dolgov, ki jih dela moj mož Ciril Rozman, Kokrica 63. - Josefina Rozman, žena.

Dve posamezni sobi oddam. Informacije daje J. Pirnat, pek, Primskovo.

Prazno sobo za 1. marec iščem v sredini mesta. Prodajam dobro ohranjeno jedilnico. Naslov v upravi lista.

Star baker, medenino in cink pločevino kupuje „Kovina“, Kranj.

Kovaškega vajenca v pouk sprejemem takoj. Hrana in stanovanje pri moji sstru, drugo po dogovoru. Janez Globočnik, kovaški mojster, Cerklje.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin v Kranju. Gasilski trg št. 1 (sresko načelstvo), sprejme vajenca v svojo prodajalno z mešanim blagom. Pojasnila se dobe vsak delavnik med poslovnimi urami. Prednost imajo sinovi drž. uslužbencev.

Stanovanje oddam v najem na posojilo hranilne knjižnice Kranjske mestne ali ljudske hranilnice, za 20 ali 25 tisoč Din. Naslov v upravi lista.

Ženini in neveste!

PRSTANE in razna darila dobite po najugodnejši ceni le pri znani tvrdki

B. RANGUS, zlatar, Kranj

Sprejemajo se popravila
Kupujem staro zlato in srebro!

Ženini in neveste!

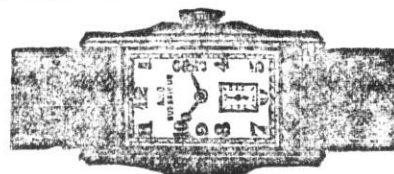
Predno se odločite za nakup bale, pridite v našo trgovino in se prepričajte o najboljšem blagu in najnižjih cenah na Gorenjskem.

Sprejememo v račun tudi hranilne knjižice!

LOGAR & KALAN manufakturna zaloga

lastnik SREČKO VIDMAR, Kranj.

Samo Din 143.—

Št. 995. Elegantna KROM zapestna ura s finim pravim švicarskim Anker kolesjem, v kamnih tekoča

Din 143.—

Št. 996. Ista s svetlečim kazalnikom in kazalci

Din 154.—

Št. 912. Žepna ura Anker Remontoir, pravi švicarski stroj, leno ohišje, zelo dobra

Din 35.—

Št. 913. Ista z radium svetlobnim kazalnikom in kazalci

Din 45.—

Triletno pismono jamstvo. Nikak riziko. Zamenjava dovoljena, tudi se vrne denar. Cenik zastoj in poštnine prosto.

H. Suttner, Ljubljana 9

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Usnjarska in čevlarska
zadruga

Runo'

r. 3. 30. 3. v Tržiču

priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah, kozine za pletene sandale usnje za površnike, boks, ševro, juhtovino, galanterijsko usnje itd. Obiščite nas!

KLOBUKI

Velika izbira klobukov
Cene konkurenčne!

V Vašem interesu je, da si ogledate zalogo klobukov pri

Albinu Jazbecu v Kranju

največja trgovina z izgotovljenimi oblekami na Gorenjskem.

Ženini in neveste!

Opozorjamo Vas, da si nabavljate vse potrebno le v trgovinah, ki oglašujejo v našem listu.

Po konkurenčni ceni

dobite močno in lepo izdelane smučarje, gozdarje, vse sportne čevlje kakor tudi najfinejše čevlje za ples le pri znani domači tvrdki

Andr. Černilec

KRANJ — KOKRIŠKO PREDM. ŠT. 40

Vse čevlje napravim tudi po meri. Sprejemam vsa popravila. — Pridite in se prepričajte!

Ves svet je pod Vašo streho

s Philips radio aparatom

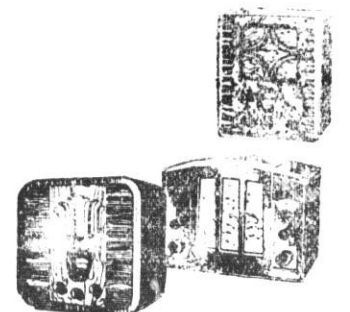
katerega Vam dobavlja
na mesečne obroke

Typo 961 A po Din 105.—

„ 940 A „ „ 165.—

„ 836 A „ „ 265.—

B. ŠINKOVEC
KRANJ, Glav. trg

“SUPER-INDUCTANCE”

PHILIPS
RADIO

Največja radio industrija sveta.